5 BANI EXEMPLARUL.—ANUL XXXIV.— N-rul 265 Editia de dimineată SAMBATA 24 (7) SEPTEMBRIE 1916

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4.65 / 9.15 / 18.— — STRĂINĂTATE: 3 luni Lei 10.- / 6 luni 20.- / Un an 40.-

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
Redacţia şi Administraţia: Bucureşti, str. Brezoianu, 11

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp. 7 Bani 50
Idem pag. IV „ 50
Inserţii şi reclame 3,50 linia
Sunteri sau informaţiuni mortuare după mărime dela 60–150 lei

Directori: VIRGIL N. DĂRĂSCU şi STELIAN POPESCU

Cucerirea întăriturilor inamicului din regiunea Praidului

SA LE FIM RECUNOSCATORI

Cînd s'a declarat marele război în capitalele „Apusului civilizat", aproape toate aceste capitale au fost teatrul unor scene destul de triste. Geamurile legaţiunilor Statelor inamice au fost sparte, stemele guvernelor vrăjmaşe au fost batjocorite, pavilioanele inamice au fost distruse în piaţa publică, în unele locuri palatele legaţiunilor au fost jefuite de massele populare deslănţuite, ambasadorii huiduiţi, injuraţi, consulii loviţi... încai simplii supuşi ai Statelor inamice, în unele locuri au fost aproape linşaţi de mulţime şi averea lor împrăştiată la cele patru vînturi. Multă vreme încă după deschiderea ostilităţilor, era o nenorocire să porţi un nume de o consunanţă străină, să vorbeşti o limbă străină — oricare ar fi fost ea —, sau să ai un cît de uşor accent exotic chiar în vorbirea limbei ţărei unde te aflai: căci ori erai imediat denunţat ca spion şi trebuia săptămîni de zile să stai la „umbră" pînă te *justificai* (?), ori ţi se spunea limpede *chiar de autorităţi* că străinii ar face mai bine să se ducă în ţara lor pe asemenea vremuri.

La noi nimic din toate acestea.

In această de Dumnezeu blagoslovită ţară nu s'a spart un geam, nu s'a insultat o emblemă, nu s'a spus un cuvînt jignitor la adresa Trimişilor ţărilor inamice— cu toate că li s'ar fi putut spune multe lucruri acestor Inalţi Domni cari deschiseseră tîrguri de conştinţe şi întreţineau uneori cu din banii lor proprii agenţii de spionaj. Nu poate spune un singur supus străin că s'a atins cineva de un fir de păr măcar din capul său, sau de un crimpei din averea sa; mai mult de cît atît: mai bine de o sută de mii de femei, fete, flăcăi şi uneor chiar bărbaţi în vîrstă se plimbă nesupăraţi printre noi.

In lupte soldaţii noştri s'au purtat astfel cu inamicul şi cu populaţia din ţinuturile cucerite, în cît chiar cei ce ameninţau că se vor purta cu noi ca „tigri" au fost nevoiţi să ne aducă omagii publice trecînd atitudinea armatei noastre la creditul ei.

Cum s'au purtat **EI** în schimb? La Berlin — centrul *Kulturei* lor —, localul legaţiunei noastre a fost batjocorit, peste tot, supuşii români au fost molestaţi, — în Austria şi Bulgaria în special —; în Ungaria fraţii noştri (vai, cîţi bruma au mai rămas din bieţii noştri fraţi!) au fost luaţi în masse şi duşi ca turmele înăuntrul ţărei... In lupte i-am văzut pe toţi de-a valma turci, nemţi, unguri şi bulgari săvîrşind orori nemai pomenite, ce lasă în urmă faimoasele suplicii chinezeşti şi dezonorează pentru veşnicie neamul omenesc, şi acum în urmă asistăm nu numai la atacurile lor aeriene mizerabile asupra oraşelor şi satelor libere, dar la actul cel mai odios, cel mai mişelesc ce nu are nici o scuză şi căruia nu i se poate găsi calificativ destul de energic pentru a'l vesteji: asistăm la tentativa de otrăvire şi contaminare a tregei populaţiuni a ţărei prin răspîndirea unor bomboane otrăvitoare sau purtătoare de germenii celor mai grozave molime.

Ei bine, destul! Destul cu atita blîndeţe, destul cu atîta bunătate: „...qui fait trop l'ange fait la bête..."! Sunt popoare faţă de cari e o slăbiciune să fii îndurător, şi sunt clipe cînd faţă de asemenea popoare generozitatea este o crimă.

Popoarele cari au pîngărit cuvîntul Mîntuitorului, au asvîrlit la gunoi Cartea cărţilor: *Biblia*, au ridicat în dogmă cuvîntul lui Zarathustra închipuit de un nebun, popoarele cari în locul cuvîntului sfînt *„să vă iubiţi unii pe alţii"* au înscris în altarele sufletelor lor cuvintele *„fii fără milă"* şi au practicat această dogmă, popoarele cari au abolit ideea de drept şi au înlocuit'o prin forţa brutală, punînd şi în legăturile dintre neamuri principiul „necesitatea face lege", nu mai trebuie să fie tratate de cît ca fiarele sălbatice scăpate din cuşcă.

In urma ultimelor lor fapte masca a căzut cu desăvîrşire, de acum în colo ştim cu cine avem a face şi cum trebuie să procedăm şi acum, şi după război. Acum, vindecaţi cu totul de orice fel de sentimentalism să fim fără cruţare; după război, vrăjmaşi ireductibili ai rasei lor, ai civilizaţiei (?!) lor, ai produselor lor.

Acest război sfînt şi purificator va fi avut darul să ne deschidă ochii şi asupra acestei chestiuni: le datorăm *lor* această lecţiune, *să le fim deci adînc recunoscători.*

N. Petrescu-Comnen
20 Septembrie 1916

IMPORTANŢA FRONTULUI BALCANIC

Paris, 19. — Sub titlul „Importanţa capitală a frontului balcanic apare din ce în ce", d. de Lanessan, fost ministru al marinei, scrie în ziarul le „Petit Parisien": „Inainte de operaţia lui Mackensen în sudul Dobrogei, multe persoane însemnate din tabăra Aliaţilor, chiar în cercurile militare cele mai înalte, aveau tendinţa să considere frontul militar al Balcanilor, ca secundar.

„Astăzi, se pare că această opinie nu mai există în nici o sferă competentă. Ţinută pe defensivă pe frontul Franţei şi Rusiei, Germania caută un teren nou pentru o ofensivă pe care nu poate s'o practice ainrea. Atunci pretutindeni s'a judecat necesar de a se acorda frontului balcanic importanţa pe care o are în adevăr".

D. Lanessan continuă: „De pe acum, statul-major german trebue să recunoască rezultatul cel mai limpede al loviturei care a dat greş şi care a fost concepută de al doilea mare şef militar, a creiat unanimitatea la Aliaţi în privinţa importanţei frontului militar al Balcanilor şi a cimentat alianţa ruso-română, a cărei sforţări vor fi de temut pentru Imperiile germanice.

„Aud discutînd în cercurile politice chestiunea de a şti dacă armatele române nu ar fi aşezate mai bine pe Dunăre decît în Transilvania şi dacă Ruşii n'ar trebui să se gîndească mai bine la Sofia decît la Carpaţi. Să lăsăm Rusiei şi României grija de a regula colaborarea lor cum vor înţelege mai bine. Interesele lor sunt aceleaşi în Carpaţi ca şi pe Dunăre şi şefii militari sunt într'o mai bună poziţie decît oricine, pentru a judeca operaţiile ce trebue să întreprindă de acord cu armata de la Salonic şi trupele lor sunt destul de viteze pentru a realiza hotărîrile generalilor lor. Să le dăm deci toată încrederea noastră şi tot concursul necesar". (A. Radio).

„TIMES" despre situaţia militară a României

Londra, 20. — Ziarul londonez „Times" discutînd situaţia militară a României, spune următoarele: „Trecerea Dunărei este o desfăşurare militară de cea mai mare importanţă şi trebue să privim evenimentele pe acest front cu mare interes. Dar chiar lăsînd aceasta la o parte, campania pe care o duce România în afară de frontierele ei, este plină de interes pentru noi. Românii au ocupat pînă în prezent o treime a Transilvaniei cu toate că în ultimul timp au fost respinşi puţin. Această retragere este un fapt de arme de mică importanţă. Este cert că românii au riscat mult desfăşurînd armatele lor în forma unui evantai, de-alungul Carpaţilor, dar e posibil că motivele politice erau mai mari decît acest risc militar. Este de asemenea cert că românii au arătat o mare putere de a se ratrapa. Germania şi Austria au tot interesul de a încerca o lovitură pe la spate în contra României. Statele Centrale au fost adînc contrariate prin decizia luată de România. Intrînd în război, s'a dovedit că România crede că aliaţii vor învinge. Germanii sunt sdruncinaţi pe frontul rusesc, iar pe cel de vest ei sunt forţaţi să se retragă în fiecare zi.

Subscriitorii la viitorul împrumut de război pierd toată încrederea în solvabilitatea Statului german, şi spre a-i încuraja, germanii au atacat în mai multe raiduri aeriene Bucureştii. Aceeaşi explicaţie o are şi lovitura lui Mackensen în Dobrogea şi aceea a lui Falkenhayn la sud de Sibiu. Rămîne să vedem dacă aceste încercări o să aibă succesul la care se aşteaptă germanii. (Agenţia teleg. engleză).

Pentru Primăria Capitalei

Ne închipuim că nimeni din consiliul comunal, personalul tecnic, sau vre un alt influent funcţionar al primăriei, nu locueşte pe lîngă statuja Brătianu, sau prin alte străzi importante din Bucureşti, pe unde s'au făcut săpături mari pentru canaluri colectoare principale. Din aceste săpături s'au scos munţi de pămînt, cari îngreuiază circulaţia şi expune lumea la pericole în părţile cele mai centrale din Capitală.

Antreprenorii nu mai pot continua lucrarea canalului, din lipsa de specialişti? Se poate. Dar ce suntem noi vinovaţi să privim barbaria aceasta, să înotăm prin noroi, sau să fim striviţi de un tramvai care ne ar prinde prin aceste strîmtori!

Gîndiţi-vă domnilor de la primăria Capitalei şi la nevoile marelui public, nu staţi cu gîndul numai la hîrtiile înghesuite prin birourile d-v.!

— Astupaţi grabnic aceste enorme şanţuri cari pe lîngă pericolele ce pot cauza, devin locuri de infecţie.

Revolutia din Grecia

Ofiţerii aderă mereu la răscoală

Paris, 20.— O telegramă din Atena anunţă că după statisticele ministerului de război, 295 ofiţeri dintre cari 54 de ofiţeri superiori, 241 de ofiţeri subalterni şi 11 ofiţeri de marină au aderat la mişcarea revoluţionară. Eri, 50 de ofiţeri şi numeroşi soldaţi au plecat din peninsula Calcidică spre Salonic. 20 de ofiţeri din portul Pireu şi numeroşi ofiţeri din Atena au plecat de asemenea. 12 ofiţeri de marină sub conducerea fiului amiralului Conduriotis, s'au dus să se unească cu Aliaţii. Torpilorul „Thetis" s'a unit cu flota aliată.

Generalul Sotoris a fost numit şeful statului-major în locul generalului Moschopulos care a obţinut un concediu de 45 de zile.

Generalul Danglis a plecat la Creta, ca să organizeze armata apărării naţionale, al cărei comandament îl va lua. 40 alţi ofiţeri au aderat şi s'au unit cu mişcarea revoluţionară. (Agenţia Radio).

Ungaria îngrijorată de intervenţia Greciei

Roma, 19. — Din Zurich: Presa maghiară se arată astăzi destul de preocupată din cauza evenimentelor din Grecia. Ziarele vorbesc de posibilitatea intrărei în acţiune a Greciei alături de Aliaţi. „Nap" scrie: textual, „Nu a fost de ajuns lovitura primită din partea României. Astăzi şi Grecia ne ameninţă să treacă de partea duşmanilor noştri! (A. T. I.).

Scandalul diplomatului grec Streit

— Radiogramă —

Paris, 22. — O campanie violentă se duce în Grecia în contra influenţei nefaste a d-lui Streit, diplomat grec de origină germană, care nu încetează d'a intriga pe lîngă regele Constantin.

Ziarul „Patris" încheie un articol al său cu această apostrofă: „In ce calitate şi cu ce drept se amestecă d. Streit în afacerile statului?".

Secarea tezaurului grecesc

— Radiogramă —

Paris, 22. — **Din cauza neexactităţii insulelor care'şi trimet încasările acuma guvernului provizoriu, tezaurul atenian se găseşte în situaţiunea cea mai grea.**

Se anunţă din Atena că tezaurăria dispune nu mai de 300 de mii franci pentru luna Septembrie în loc de aproape 20 milioane necesare pentru salariile funcţionarilor şi ofiţerilor, şi cum pentru celelalte nevoi urgente ale statului.

O scrisoare interesantă

Londra, 22. — *„Times" publică pasagiul principal dintr'o scrisoare semnată de un membru al consiliului privat, care spune: E de nepriceput cum Puterile Intelegerei lasă pe regele Constantin să'şi păstreze o poziţie, care îi permite să lucreze împotriva Aliaţilor, ca şi capul unui stat duşman. Regele Constantin este, pur şi simplu germanofil; el exercită o mare presiune asupra ofiţerilor armatei greceşti, dintre cari un mare număr sunt germanofili, în timp ce o parte dintre soldaţi este anglofilă.*

Scrisoarea aminteşte că Grecia a fost întreţinută luni întregi ca bază de aprovizionare a submarinelor germane; că predarea fortului Rupel Bulgariei, s'a făcut din ordinul comandanţului armatei greceşti, ai cărei ofiţeri au lucrat ştiind că execută ordinul stăpînului lor.

Afară de aceasta la adăpostul neutralităţii regele Constantin face, tot ce poate ca să'şi ajute cumnatul pe Kaiser. Ostilitatea pe faţă e preferabilă neutralităţii. (Reuter).

Numărul revoluţionarilor creşte mereu

Londra, 20. — Corespondentul din Atena al ziarului „Daily Telegraph" spune că dezertările din flota greacă continuă. Toate vasele sunt ancorate aproape de malul golfului Salamis fiind legate de mal cu lanţuri grele. Se spune că generalul Calaris ministrul de război al guvernului Zaimis a plecat cu scopul de a se uni cu mişcarea naţională de apărare. Stiuaţia politică continuă să rămie absolut staţionară. Se pare că guvernul nu este în stare de a lua o deciziune. Toţi jandarmii greci din Macedonia de est au fost trimişi în Germania. Se crede pretutindeni că guvernul va cădea în cîteva zile. Corespondentul din Kios al ziarului „Morning Post" spune că entuziasmul care predomină în această localitate contrastează cu neputinţa apatică din Atena. Locuitorii insulelor au auzit că o să poată scăpa Grecia şi ei descind de pe munţii lor pînă la ultimul om spre a face ceea ce Venizelos le va comanda. Este de relevat faptul că locuitorii insulelor cari au fost în totdeauna pentru politica lui Venizelos s'au unit cu toţii cu guvernul acestuia. Imediat după ce proclamaţiunea lui Venizelos a fost publicată, organizaţiile au lucrat în secret, ca şi oricare altă mişcare revoluţionară. Ţăranii soseau în gpupuri de la satele lor, toţi purtînd arme, şi se crede că voluntarii insulelor numără peste 2000. (A. T. E.).

Wilson pentru neutralitate
Rooswelt împotriva lui Wilson

Roma, 20. — Din Washington: Preşedintele Wilson a pronunţat un discurs criticînd purtarea partidului republican, al cărui succes ar însemna intervenţia Statelor Unite în războiul european.

Fostul preşedinte Rooswelt atacă politica lui Wilson, mustrîndu-l că şi-a schimbat de mai multe ori părerile şi atitudinea şi declarînd că aceste schimbări sunt contrare demnităţei poporului american. (A. T. I.).

Ministrul Villanueva rănit

Paris, 20. — Ministrul afacerilor străine spaniol Villanueva a fost rănit într'un accident de automobil. Starea lui nu e gravă. (Agenţia Radio).

Când se dă alarma, nu staţi pe străzi sau în curţi, ci intraţi în case, ganguri sau pivniţe, ca să nu vă primejduiţi viaţa.

TRICOLORUL

Roşu, galben şi albastru
Străluceşte ca un astru
Tricolorul românesc
Lângă pieptul ostăşesc.

E brodat cu fir de aur
E al Patriei tezaur,
E a regelui splendoare,
A soldatului onoare!

Din superba-i filfîire
Sbor accente de mărire,
Doinele străvechi şi noi
Creatoare de eroi!

. . . . . .

Cu privirea 'nflăcărată
Către el osteanul cată
Şi cu braţu-i de aramă
Ziduri de vrăjmaşi sfărămă.

De-a războiului urgie,
Urlă ca o vijelie
Intre gloanţe şi fanfare
Moartea cea îngrozitoare.

E înfricoşat resbelul
E 'nspăimîntător măcelul,
Dar stegarul ca un leu
E 'nainte tot mereu!

. . . . . .

Sboară, steagule, cu bine
Peste munţi, peste coline,
Peste plaiuri şi cîmpii
Cu vitejii tăi copii!

Du cu tine biruinţa,
Mîntuirea şi credinţa,
Faima neamului român
Peste soarta lui stăpîn!

Du cu tine libertatea,
Adevărul şi dreptatea,
Luminînd în sborul tău
Căile lui Dumnezeu!

Ce-i al tău şi se cuvine
Intregeşte lîngă tine
Intr'o Românie mare
Pînă'n vechile-i hotare.

Şi atuncea, tricolor,
Să vesteşti triumfător
Că'n palatul cel regal
E un tron imperial.

Ion N. Polychroniade

Primirea drapelului reg. 34

Eri cu deosebită solemnitate s'a primit drapelul reg. 34

Trupele erau înşirate în curtea regimentului pe două rînduri, iar în fruntea lor se afla d. colonel Mihail, comandantul acelui regiment.

Muzica a cîntat *Deşteaptă-te Române.*

In momentul cînd drapelul a fost urcat în sala cea mare a regimentului, muzica a cîntat Imnul regal, iar d. colonel Mihail a comandat pentru onor,

UNIVERSITATII IASI

SCENE DIN RAZBOI

DOUA EROINE DIN TRANSILVANIA

Trădătorul Mangra, stăpînit de dragostea sa pentru arginţii ce i-au fost puşi înainte de unguri spre a-şi trăda neamul, spunea în enciclicele sale otărosate, că nu există comunitate sufletească între poporul român din Ardeal şi cel din România liberă.

Priviţi cum femeile şi bărbaţii de peste Carpaţi aştern covoare de flori pe unde trec bravii noştri ostaşi şi veţi înţelege cît de mincinoasă a fost această asertiune a trădătorului excomunicat din neamul nostru.

Dar confratele Ardeleanu îmi comunică un fapt înălţător făptuit de două fiice române din Ardeal, pe care îl redau întocmai, ce l'a aflat de la un colonel român al cărui nume sunt obligat de a-l trece sub tăcere, fapt ce spulberă şi mai virtos aceste insinuări mincinoase.

Un detaşament român care de la început a operat independent de marile formaţiuni se apropia de Olt în direcţiunea oraşului X în care trebuia să intre armatele noastre pe la nord, adică trecînd de două ori rîul, spre a învălui complect pe inamici.

Oamenii de sub ordinele colonelului Z. erau însufleţiţi de un singur gînd: să ajungă la ţintă şi să obţină maximum de succes.

Locul era plan; dar în vecinătatea rîului era acoperit de sălcii şi de mieşuini. Era apoi o cotitură în care se putea să-i aştepte surprize şi să le întîrzie mişcarea de atac. Trecuseră printr'un sat de unde fugise o companie de infanterie. Populaţia, esclusiv românească, le-a făcut o primire mişcătoare şi de un cald patriotism. Bătrînii plîngeau, copiii nu mai puteau de bucurie că văd pe acolo ostile româneşti, sfărîmînd pe veci lanţul robiei. Le ar fi dat orice ostaşilor noştri, dar ei nu aveau timp de pierdut, ori cît de bine venit ar fi fost un oşpăţ şi o odihnă de cîteva ore. Trebuia ca ei să meargă înainte, tot înainte.

In apropierea Oltului le-au eşit în cale două fete sărăcuţ îmbrăcate, cu opinci în picioare.

Amîndouă erau tinere între 15 şi 18 ani. Ele au făcut cunoscut ostaşilor noştri că în faţă la o mică distanţă inamicul îi aşteaptă şi că chiar de-l vor învinge tot nu vor putea trece Oltul atît de uşor cum l'ar putea trece cu un kilometru mai sus, de unde trecuţi dincolo, ar tăia şi retragerea inamicului.

Colonelul Z. a trimes imediat două patrule, una spre inamic şi alta spre trecătoare din susul Oltului. Intr'o jumătate de oră colonelul s'a şi încredinţat că fetele aveau perfectă dreptate. Cevamai mult, ele s'au oferit să meargă în fruntea detaşamentului.

Atunci, cu un curaj ce a impresionat pînă la lacrimi ostaşii noştri, cele două fete au mers în fruntea trupelor şi au trecut cele dintîi Oltul.

Un sublocotenent era cît pe ce să se înece. Călăuzele detaşamentului românesc au zărit într'o clipă în mijlocul apei şi l'au scăpat de la moarte.

Au trecut aproape toţi rîul, cînd de odată ei s'au pomenit atacaţi din flanc de două pulernice patrule inamice. Gloanţele suerau nemiloase pe la urechile bravilor noştri.

Fetele însă îngrijate numai de soarta soldaţilor noştri, i-au călăuzit într'o poziţie bună, de unde detaşamentul nostru alungă pe vrăjmaş.

Mai ales soldaţii le priveau ca pe nişte îngeri, ca pe nişte arătări divine trimise în apărarea şi salvarea lor.

Colonelul Z. dădu un ordin de zi prin care le lăuda fapta lor şi făcu un raport pentru decorarea sau răsplătirea lor. Apoi, neîndrăznind să le ofere ceva, căci nu ştia cu ce le-ar putea arăta recunoştinţa şi admiraţia sa, le-a întrebat:

— Ce vreţi voi să vă dăm?

Dar ele, — colonelul Z, spune că nu va uita acest gest cît va trăi — au cerut cîte o perechea de opinci, căci şi le-au pierdut pe ale lor în Olt.

Ce s'ar putea adăuga la acest act de patriotism făcut, în chip simplu şi necalculat?

Faptele acestor două eroine române sunt înălţătoare şi mai elocvente de cît orice fraze meşteşugite.

Emil Nicolau

Insemnări din timp de război

Ordonanţa „lui don'căpitan Gheorghiu Mihai"

Eri după amiazi, într'o farmacie, o ordonanţă a intrat să cumpere nişte doctorii; — spunînd numele alifiei şi a poţiunii pe care o cerea, el a adăogat că le cumpără pentru „bietu' dom' căpitan Gheorghiu Mihai".

L'am privit mai de aproape pe acest soldat, un moldovean dintr'un regiment de grăniceri, şi l'am întrebat:

— De ce, măi băiete, bietu' dom' căpitan Gheorghiu Mihai? Ce-i cu domnul căpitan?...

Soldatul mi-a povestit atunci un fapt pe care aş fi fericit să-l pot reda cititorilor mei, aşa cum mi-a fost spus, — un fapt simplu şi adevărat.

„Eu nu eram ordonanţă la dom' căpitan Gheorghiu Mihai; era alt băiat. Sunt de curînd la dumnealui.

după focul care-a fost acolo, ni s'a dat ordin că să ne retragem, şi-am pornit-o şi eu.

Jos, deoparte, lîngă o culme, printre nişte soldaţi căzuţi, văd pe dom' căpitan Gheorghiu Mihai, ghemuit la pămînt, negru de fum şi de praf şi cu mîna dreaptă sfărîmată de aproape de umăr. Eu sunt din altă companie, da' l'am cunoscut pe d. căpitan şi m'am oprit lîngă dumnealui.

Zic: S'trăiţi, dom'le căpitan! Eu vă cunosc. Ce ne facem noi acum?

Dom' căpitan s'a întors pe o parte şi s'a uitat la mine.

— Măi, băiete, zice, uite mă prăpădesc aici...

Atunci am stat eu şi m'am gîndit: Eu aşa un soldat cum sunt, care, vorba aluia, trăiesc de azi pe mîne şi iacă-mă plecînd. Da' dom' căpitan Gheorghiu Mihai, care are şi ce mînca şi e om cu avere, şi, dă, e căpitan, se prăpădeşte aci.

Am zis: S'trăiţi, dom' căpitan, vă iau.

Si l'am luat de-un chicior şi l'am pus la schinare, şi-am pornit-o în fugă.

A dat Dumnezeu de-am ajuns la mal. Acolo un şlep tocmai pornea. L'am pus pe dom' căpitan. Dumnealui a scos portofelul şi ceasul şi mi le-a dat să i le ţiu. Veneau apoi şi alţii, unii se mai suiseră înainte aşa că era plin şi pentru mine nu mai era loc.

Cînd i-am văzut că au plecat şi că din urmă era foc, am umblat într'o pungă de piele pe care o aveam la gît şi în care ţineam un benoclu şi un cosor cu care lucrăm noi la vie. Am scos cosorul şi repede-repede am spintecat şi tunica de pe mine şi pantalonii— că astea-s efecte noi — şi m'am aruncat în Dunăre. Eu înot bine că-s deprins cu apa.

M'am luptat cu apa aşa ca la patru ceasuri. N'am găsit nicio scîndură, ci doar cînd eram gata s'ajung dincolo am dat peste nişte nuiele cari nu puteau să-mi fie de folos.

Tare m'am bucurat mai pe urmă, cînd am dat de dom' căpitan Gheorghiu Mihai, şi-mi veni să plîng. Dar dom' căpitan, care, îşi venise bine în fire, zice: Lasă, băiete, că oi avea şi eu grije de tine.

Dăduse Dumnezeu că nu se stricase portofelul — că erau în el o mie şi şase sute de franci — pe care le-am dat dumnealui căpitan cu ceasul cu tot.

Acuma, dom' căpitan Gheorghiu Mihai e bine, adică aproape bine. Stă la spital. Da i-a tăiat, bietu, mîna dreaptă. Acuma face, trebuie să scrie cu stînga, şi chiar s'a şi deprins destul de bine.

După ce se liniştise, dom' căpitan m'a chemat şi mi-a spus: Să ştii, măi băiete, că dacă tu ai avut grije de mine, şi eu o să am de acuma grije de tine. Uite, că ştii că te-am cerut să stai pe lîngă mine şi să ştii că ţi-am depus o mie şi cinci sute de lei pe numele tău, să fie ai tăi. Ce să vă spui, domnule, eu am plîns, că, dă, suntem şi noi oameni sărmani, şi ăştia-s bani de muncă de o viaţă de om.

Si dom' căpitan Gheorghiu Mi-

MARELE CARTIER GENERAL

Comunicat oficial No. 39

Din 22 Sept. 1916, ora 7 dim.

FRONTUL de NORD şi NORD-VEST

In regiunea Praidului (Parajd), după 3 zile de lupte foarte aprige, am pus stăpînire pe întăriturile inamicului, respingîndu-l spre vest.

Pe restul frontului, angajamente parţiale.

FRONTUL DE SUD

Demonstraţia făcută între Rusciuk şi Turtucaia luînd sfîrşit, trupele noastre au fost retrase pe malul stîng al Dunării.

In Dobrogea, lupte foarte violente pe întregul front; s'au luat prizonieri 5 ofiţeri şi 169 oameni de trupă.